

Титульний лист
Українського слова
в світі
американський зміст

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 8, N. J.
Тел.: Henderson 4-0237
4-0807
УНІ: Henderson 4-1016

PL. Ч. 147. ДЖЕРСІ СІТІ | НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го СЕРПНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 3, 1954 No. 147.

СМИТ БАЧИТЬ НЕБЕЗ- ПЕКУ В „М'ЯКІЙ” СОВЕТСЬКІЙ ЛІНІІ

КОМУНІСТИ БАЖАЮТЬ ПРИСПАТИ ЧУЙНІСТЬ ЗА-
ХІДНИКІВ; ДОМАГАЄТЬСЯ ОБОРОННОГО ПАКТУ
ДЛЯ СХІДНОЇ АЗІИ

Вашингтон. — Підсекретар оборони ген. Волтер Смит дав довші інтерв'ю Колумбії, Вроднастінг Сістем у Вашингтоні, в якому заявив, що комуністи країни стараються приспати чуйність країн світового світу, «редукуючи» свій агресивний натиск на військовий світ. Він сказав, що це певне, що комуністи старатимуться — «політично почитувати аліау», який змушує військові держави об'єднатися. Смит твердить, що «воно дуже певне», що китайські комуністи користуватимуться іншими, а не військовими засобами, щоб здійснити давню свою мрію — «зпанаувані» над Азією. Це значить, твердить Смит, що комуністи послугуютьимуться, по-а, «м'якою лінією», такими засобами, як підкупна діяльність, просянка та пропаганда. Тому військовий світ мусить підготуватися до того, щоб гідно протиставити новій комуністичній політиці. Ця підготовка мусить бути: військова, господарська, політична й соціальна, бо сама тільки добра воля протиставитися комуністичній агресії, як це ми бачили в Південній Кореї, не вистачає, і тому загрози країни мусить мати всі засоби до оборони перед комуністичною загрозою. На першому місці Смит ставить оборонний пакт країн, що на Далекому Сході: частині В'єтнаму, Камбоджі та Лаосу, які після Женевської конференції є майже безоборонні. Смит твердить, що в цьому оборонному підв'язу-

Рі закликає ЗДА не боятися комуністичної Росії

Філадельфія, Па. — Корейський президент Сингмай Рі промовляв разом із кардиналом Спелманом у Конвеншен Голлі в Філадельфії під час вшанування тих, що згинули в війнах в обороні Америки, і закликав ЗДА, щоб вони не боялися атомової атаки з боку Росії, тільки й надалі були провідником світового світу. Рі закликав присутніх, що це

Радарова сітка над Канадою

Вашингтон. — Асистент секретаря оборони Джан А. Ганнаг, який є одночасно головною американською секцією Канадсько-ЗДА Оборонної Ради, заявив, що ЗДА і Канада зробили великий поступ у розбудові радарової сітки, яка має давати знати про можливий летунський напад Росії на ЗДА. Він сказав, що Канада погодилася на дальшу розбудову цієї сітки, і що ця нова радарова оборонна

Нова Генеральна Курія Сестер Чину СВВ

У першій половині липня ц. р. відбулися наради Капітули Сестер Василіанок в Асторії під проводом делегата о. Інокентія Лотоцького, ЧСВВ. В нарадах взяли участь делегати таких чотирьох Провінцій: Філадельфійської, Пітсбурзької, Архипітської і Югославської. З кожної Провінції була присутня на зборах Мати Провінціальна та делегати. На зборах вибрано нову Генеральну Курію Сестер Чину

Маріо Турчин вибрано на директорку публічної школи

Аллентаві, Па. — Часовий директор школи в 22-й школі повідомив, що пані Марію Турчин вибрано на директорку Френклін Елементарної Школи в Аллентаві. Цей часовий зазначає, що Марія Турчин — одна з найбільш видатних і люблячих учительок в Аллентавіській Школі Округу. Вона займає становище Мейбел Лілл, яка відійшла на еміграцію 30 червня цього року. Марія Турчин здобула титул бакалавра в Кейтському Учительському Каледжі в Куттані, а пізніше ступінь магістра в Лігайському Університеті і

300 ГОСТЕЙ НА СОЮЗІВЦІ ВСТАНОВЛЯЮТЬ РЕКОРД СЕЗОНУ

ПАШАРОВСЬКИЙ АТРАКЦІОЮ „ВЕСЕЛОГО
ВЕЧОРА” В СУБОТУ; В ПОНЕДІЛОК ПОЧАЛИСЬ
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Кругло 300 гостей на Союзівці минулої неділі встановили рекорд в дотеперішньому прогностичному сезоні на цій мальовничій акаціально-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу біля Керпогонку в Кателіській горі. Більшість з цих гостей зареєструвалися на побут на кілька днів або й на довший час. В загальному цюгоричний, заведе другий з черги вакаційний сезон на Союзівці перекоує, що того року вакаційно-відпочинковий осередок був для нашого громадянства дуже потрібний та що Український Народний Союз, придбавши і створивши його, заповнив велику прогалину в нашому суспільному житті. Минулої суботи продовжувалося вже виробленою традицією культурної розваги, влаштування „Веселого Вечір”, атракціою якого був гостинний виступ одного з видатніших наших артистів, п. Пашаровського з Філадельфії. Каскадами сміху та шпирями оплесками приймала публіка актуальні, тонкі, дотепні артиста в його оригінальній монолозі. Іншими учасниками вечора, якими дотепно керував п. В. Баранський з Нью Йорку, були: артист Карп'як з Філадельфії, що відіграв „Змоторизованого Гріппа” приваляного на вечері і Керп'ячного, інж. Я. Гузар, що при власному аккомпаніменті

Англіїці визволили з польського корабля одного втікача

Лондон. — 120 озброєних членів англійського Скотленд Ярду ввійшли на поштовий комуністичний вантажний корабель „Домбровський”, перешукали його і вивели з собою 24-літнього Клімовича, про якого дістали були вістку від польської емігрантської організації, що він хотів „зайцем” переїхати цим кораблем до Англії і там просити асильо. Під час перешукування корабля асильовав поліції воєнний вилловлювач мін, озброєний невеличкими гарматками. В англійському повідомленні кажеться, що капітан і залога корабля були „дуже неприхильно настроєні”. Виведено з корабля польського вті-

Італія підкреслює рішення ратифікувати пакт Оборонної Спільноти

Рим. — Після того, як італійські парламентарні комісії для справ фінансів, оборони і справедливості прийняли вже були позитивні рішення щодо потреби ратифікувати Філадельфійський пакт Оборонної Спільноти і постановили були поручити цей пакт повному парламентові, те саме рішення прийняла також комісія закордонних справ, перешуковавши той пакт більшістю 16 голосів проти 11. Тепер пакт цей, з поручен-

Мендес-Франс полетів до Тунісії

Париж. — Французький прем'єр Мендес-Франс полетів останньої суботи до столиці Тунісії Тунісу й безпосередньо після переліту, разом із маршалом Жуном, що приїхав був разом з ним, зібрав в його честь військ, відійшов до палати туніського сенату, Сіді Мінамета-ел-Аміна. Мендес-Франс заявив, бачи, що Франція рішуче надає Тунісії повну незалежність, а усіх внутрішніх справах країни, однак залишає за собою військову й закордонну політику. Водночас французький прем'єр заповновав однаково до французьких колоністів в Тунісії, яких є 168,000, як і до

ТРОФИМ ЛИСЕНКО ЗНОВУ В ЛАСКАХ

Москва. — В органі советського міністерства хліборобства появилася велика на 4 шпальти стаття академіка Трофіма Лисенка з практичними порадами на тему покращування засівної площі. Тому, що Т. Лисенко був в останніх місяцях, після смерті Сталіна, предметом гострої

Починається диверсія проти Сіаму

Токіо. — Колишній комунофілський прем'єр Сіаму, який у 1947 році втік був із Сіаму до Китаю, оголосив на сторінках офіційного органу пелінгського уряду статтю і висловився через радіо промову, закликаючи підтримувати рух „Вільного Сіаму”, що має за ціль скинути теперішній „реакційний” уряд Сіа-

Папа вїхав на літні ферії

Рим. — Папа Пій XII вїхав до своєї літньої резиденції Кастель Гандольфо, де перебуватиме 3-4 місяці. Це перше Папа поїхав поза обширом Ватикану від сінця р. р., коли то важко захворів був. З нагоди візиту Папи, його привітний лікар, проф. Рікардо Лізі, видав

Губернатор Майнер на українському пікніку

Меточен, Н. Дж. — На Четверту Річну Зустріч слухачів Школенної Радіопередачі під керівництвом Петра Мельника, згідно з своїм заповідженням, прибув губернатор стеїк Нью Джерсі Роберт Б. Майнер. Він приїхав в товаристві конгресмена Чарльза Гавелла та демократичного провідника повіту Мідел Секс Томаса Лі. Пан Петро Мельник вїгав рідких гостей, які вголосили короткі привітні — промови. Губернатор Майнер зга-

АЛІАНТИ СТРИЖЕНІ ЗРОСТОМ НАЦИЗМУ В ЗАХ. НІМЕЧЧИНІ

ЖУРНАЛИ З СВІТЛИНАМИ З ЧАСІВ ГІТЛЕРА
МАЮТЬ 20 МІЛЬЙОНІВ ЧИТАЧІВ. — „ПРУСЬКИЙ
ДУХ” В СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ. — ЗВ'Я-
ЗОК З СПРАВОЮ ЙОГНА І ПАКТОМ ОБОРОННОЇ
СПІЛЬНОТИ

Вони. — Західні альянти вчому Берліні коло 20,000 стривожені чораз новими позначками зросту такого німецького націоналізму, який навідує до нацистських часів, шукаючи в них натхнення. — повідомляють американські кореспонденти з Німеччини до своїх часописів в ЗДА. Одною з таких позначок познач є ратифікація пакту Оборонної Спільноти, який дає право Західній Німеччині відбудувати свою збройну силу. Француз, однаково комуністи, як де-голісти, дбайливо реструють всі такі позначки відродження німецького нацистського духа і використовують для кампанії проти ратифікації названого пакту і в обороні концепції „неутралізації”. Німеччина у порузуніні з СССР. А беруть процес проти виступу „американської комуністичної лінії” на сторінці альянтістів „воєнних злочинців”. З. д. Одною з подібних позначок відродження „старого духа” в німецькому народі є настрої серед високошкільної німецької молоді. На 120,000 студентів високих шкіл у Західній Німеччині і Захід-

Ці відносини — коментує американська преса — скріплюють настрої французької опозиції супроти пакту Оборонної Спільноти, який дає би право Західній Німеччині відбудувати свою збройну силу. Француз, однаково комуністи, як де-голісти, дбайливо реструють всі такі позначки відродження німецького нацистського духа і використовують для кампанії проти ратифікації названого пакту і в обороні концепції „неутралізації”. Німеччина у порузуніні з СССР. А беруть процес проти виступу „американської комуністичної лінії” на сторінці альянтістів „воєнних злочинців”. З. д. Одною з подібних позначок відродження „старого духа” в німецькому народі є настрої серед високошкільної німецької молоді. На 120,000 студентів високих шкіл у Західній Німеччині і Захід-

Москва пропонує Афганістану \$250,000,000 допомоги

Москва. — Уряд СССР запропонував Афганістану, що лежить на південно-східному кордоні Советського Союзу, технічну допомогу в сумі \$250 мільйонів, на зразок американської програми 4-ох пунктів. В рамках цієї допомоги передбачається збудувати важливі шляхи, гідроелектричні й деякі копальні,

Розпочато слідство проти спільника Йогна

Вони. — Західно-німецька прокуратура розпочала офіційне слідство проти лікаря, що лежить на південно-східному кордоні Советського Союзу, технічну допомогу в сумі \$250 мільйонів, на зразок американської програми 4-ох пунктів. В рамках цієї допомоги передбачається збудувати важливі шляхи, гідроелектричні й деякі копальні,

В СВІТІ

● Д-р Альберт Швайцер, 79-літній лікар Ноблія І — на думку членивних його звання, „найбільша людина сучасного світу”, лікар-аїолог, дав у церкві святого Томи в Пітсбургу концерт на органі, на яких він учився грати ще малим хлопцем. Прибуток з того концерту він передав на ремонт церкви. Для тих, що не змогли поїхати в церкву першого вечора, Швайцер повторив концерт наступного вечора.

● В Бруселлі впау у юрбу народу військовий літак під час маніфестації на честь військового парадиста, що йшов до англійців синулі були 1944 року в Югославії із задоволенням зв'язатися з маїдрськими жінками, яким грозила смерть. Того парашутиста німці схопили і вбили. Літак, що впау у юрбу, яка вилетіла над Галицьким озером, вбив 13 осіб і ранив 23. Катастрофа сталася біля місця, де стоїть прем'єр Ізраїлю Моше Шеретт.

● 3,000 католиків в'єтнамців, чоловіки, жінки і діти, прибули до Ганой з околиць В'єтнаму, які мають дістатися комуністичним атаками, але більшість прийшли пішки. У Ганой відіслано й католицькі школи на тимчасове пристановище. Вони

заявили, що боялися, що комуністи можуть заборонити вивід. Втеча католиків в'єтнамців продовжується.

● Генерал Грунгер, головний командувач збройних сил НАТО, призначив італійського генерала Прімері командувачем наземних військ НАТО в Південній Європі. Його призначено на місце італійського генерала, що відходять у стан спокійності.

● 1,000 пацієнтів із шпиталю для хворих на туберкульоз, відібули в Токіо демонстрацію проти нових заряджень військового управління, що іспінує змільнювати хворих із шпиталів. Демонстрація обсягала всі сходи й коридори в будинку токійського маїстрату, де провели 48-годинний „лежачий страйк”. Одна жінка померла, а коло 30 відіслано у важкому стані. По закінченні страйку всі хворі повернулися до шпиталю.

● Англієць канітан Ду Кіней в м. Босері в Англії був пасивним власником бутас, що його він продав американській спільноті Восток і Кігро в Лавасту, в стеїт Індія, за найвищу ціну, яку будь-коли одержав жоден атак створіння. Сам він не признався, скільки дала йому канітан, але встановлено називають суму 45,000 доларів.

Крайова Рада Оборони та загальний військовий вшкіль

Вашингтон. — Крайова Рада Оборони займалася за тим, щоб усі воїни, що відібули військову службу, обов'язково належали до резерву і брали участь у дальшому військовому вшкіль в частинах резерву або Національній Гвардії. Пентагон покинув відіслав свій плян, згідно з яким одна частина покликаних до військової служби мала б служити при військовій кількості місяців, а пізніше доповнювала б свій ви-

Найлегше лікування пістрияна в його першій стадії

Сан Павло, Бразилія. — У Бразилії закінчився Шостий Міжнародний Конгрес для поборювання пістрияка, на якому стверджено, що найлегше вилікувати цю недугу в першій стадії. В Конгресі брали участь представники 54 країн, в тому числі України та Росії. — Лікарі розрізняють чотири стадії пістрияка: в першій стадії можна вилікувати майже всі випадки, а в останній — жадного. Лікарі стверджують, що найдо-

В АМЕРИЦІ

● Президент Айзенгауер відзначив у Вілму. Ломі Бронзового Медалю Бою Французьку медичну сестру Женевику де Галіард Теро. Президент сказав, що вона своєю поведінкою скріпила серця всього військового світу і що її відвага не перемінно ніхто в цьому світі.

● Мешканці Аляски вирішили продовжити боротьбу за те, щоб здобути для цієї території права стеїту ЗДА. Вільність населення є проти того, щоб ділитися територією, признаючи право стеїту лише частині заселення частини, а решту залишити й надалі на правах території.

● Гватемальська хунта, яка є тепер при владі, вирішила гостро покарати усіх тих осіб, які допускали злочини під час урядування прокомуністичного президента Арбенца Гузмана, але вона є проти того, щоб „справедливу” кару для діївних злочинців наділювано задля особистої помсти.

● Державний департамент іменував Антонію А. Мікоуці заступником директора в справах утіваків. А. Мікоуці надіслав над здійсненням імміграційного закону з 1953 року, згідно з яким до ЗДА мають прибути 214,000 нових іммігрантів поза звичайними квотами.

● На зборах поліційних начальників у Нью Йорку ухвалено збільшити кару за неправопільну їзду автом. Кара за надмірно швидко їзди може сягати до 500 доларів, за неправопільну їзду — 1,000 доларів, а за їзду в гімному стані — 2,000 доларів. Така сама кара чинить і тих, хто спричинить шкоду і втече. Досі ця кара становила тільки 100 доларів.

● Випрохач двох останніх місяців із південних стеїтів ЗДА винищено до Мехіко 150,000 тиж робітників, які нелегально прибули до цієї країни через річку Гранда. Генеральний прокуратор Герберт Бразил стверджує, що це був найбільший рух народу в історії ЗДА.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
Na рік \$10.00	One year \$10.00
Na шість місяців 5.25	Six months 5.25
Na три місяці 2.75	Three months 2.75
В Джерсі Сіті і закордон:	Foreign and Jersey City Rates:
Na рік \$12.00	One year \$12.00
Na шість місяців 6.50	Six months 6.50
Na три місяці 3.50	Three months 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незаряджені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВАЖЛИВІ ПЕРЕМІНИ

Англійський історик, Арнольд Дж. Тойнбі, пише в "Нью Йорк Таймсі" про "революційну добу", в якій живемо та й тієї зазв'язок з минулим, з його упрямим, невідомим, "меморією" та народами, що правили світом. Сьогодні, пише Тойнбі, все це валиться, бо всі хочуть бути національно та економічно незалежними. Революцію переживають, отже, одиниці й маси, а також і цілі народи. Технологічні сили переполюють, що всі можуть добре жити, а не тільки упрямі дилефрані. Звідси і щораз сильніший натиск на соціальну справедливості для всіх і в усіх країнах.

Революцію, пише Тойнбі, спричинили також і стріли, що впили в Конкорді (Массачусетс) 1775 року. Ключі американської боротьби за повну незалежність, а проти підданства і колоніалізму, відбавляються сьогодні відомим жакетом в Азії та Африці. Хто того не хоче бачити і розуміти, той іде за руку комунізму. Те, що Франція не проголосила в 1947 році в'єтнамської незалежності, спричинило не тільки довготривалу війну, але звернуло в'єтнамських націоналізм проти Заходу. Іншими словами, в сучасній революційній добі демократії не можуть легковажити націоналістичні аспірації усіх народів, в якій частині земської кулі вони не жили б. З ними вже не можливо борючись навіть в найдрібніших закутках Азії чи Африки. Якщо Захід не хоче втратити там своїх впливів, він мусить теж і там піти назустріч змаганням народів до незалежності.

Минуло те час, коли "меншини" паузували в тім чи іншій країні. Тому питання соціальної справедливості треба розв'язувати всіма, і то розумно та справедливо. Знов до міжнародному полі мусить запанувати рівність, щоб не було ні великих, ні малих, ні сильних, ні слабих. Це є питання, якими спекулюють комуністичні тоталітаристи, надіючись, що демократія не всліх їх полагодили. Якраз ці питання є часто причиною, чому в світі не розуміють Америки і продовжують, не зважаючи на американські заваги, яку погану політику, яку веде Франція в Індокитаї, де через неї зарекаються, що й Америку до тих, що хотіли б продовжувати колоніальну політику в Азії.

З'єднані Держави переживають ще одну "революцію", про яку пише професор Стеффордського університету, Г. Стюарт Фюз, у своїй аналізі Версальського миру з нагоди 35-ліття цієї події. Забрало понад 20 років глибоких студій над американським участю в першій світовій війні й тим миром, що був "метиним і карачином", та особистою трагедією президента Вільсона. Мир цей розбив теж і американське суспільство. Тому саме забрало так багато часу і студій, щоб "версальське питання" було остаточно розв'язане, себто, щоб американський нарід брав його таким, яким він дійсно був, та щоб він, наприклад, дізнався, що Австрія та Росія більше як Німеччина завинили, що прийшло до вибуху першої світової війни. Наука з Версальського миру не пішла в ніс! Інакше друга світова війна не була б покінчена в даний спосіб, щоб сьогодні було можливо думати про збройні Західної Німеччини та допущення її в так скорому часі до міжнародного стола, де вона засідала б як рівна з рівними. Помилка була тільки в тому, що президент Рузвельт вірив, що Сталін стане справжнім союзником також і по війні. Та найважливіше з американської перевірки Версальського миру, як наслідок цього миру, було цілковите скрахивання ізоляційної політики. Те, що Америка відкинула так скоро свої війська з Європи по першій світовій війні, вважається сьогодні великою помилкою. Тому саме американські війська з другою світовою війною в Європі й там залишалися цілком певно, що на думку двох час. Америка знає, що їй неможливо вже вийти ні з Європи, ні з Азії. Загроза комунізму має глобальний характер і, якщо вибухне нова війна, вона теж буде глобальною. Коли б Америка вірила, що можливо якесь "співжиття" з Москвою і Пейпінгом і комуністичними режимами, то жба не була б допущена до того, щоб корейський президент, д-р Сингман Рі, міг промовляти у Конгресі в такий спосіб, щоб ЗДА прилучилися з військами азійськими народами до війни з червоною Китаєм... Це дуже важливі зміни в американській психології й політиці і з ними треба рахуватись.

ПО ЖЕНЕВІ

(Надіслане з Парижу)

Майже десять років законичувала себе більшість французького парламенту надіями на те, що "каральна експедиція" в Індокитаї закінчиться успішно, і що торговельні інтереси французьких промисловців, купців і службовців у цій колонії не будуть пошкоджені. Хоч уряди у Франції мінялися дуже часто, однак не знайшлося за весь час такого прем'єра, який би відважився сказати парламентові і нації повну правду про безнадійність війни в Індокитаї. Цю відвагу мав щойно молодий політик Мендес-Франс. Він поставив своєму урядові завдання: протягом місяця зліквідувати війну, а коли ні, то він відійде від влади, передавши відповідальність за долю Франції іншим особам. Ця майже небувала в історії "ставка", подібна до спортивного змагання, захопила фантазію і надії французів та інших народів Європи. Розрахунок Мендес-Франса вів в правду себе. Виявилось, що не тільки Франція, вичерпана війною в Індокитаї, хоче миру; також "Народна Республіка", опанована комуністами, в'єтнамці, очолюючи припинити воєнний дії.

Кожному ясно, що в цій грі ризальну роль мала воля Москви і Пейпінгу. Коли б ці комуністичні великодержави захотіли, то війна в Індокитаї була б продовжена. Але СССР і Китай розуміють, що їх агресивність в Індокитаї могла б викликати зміцнення оборонного блоку демократичних великодержав в Азії, а цього Москва і Пейпінг не бажать.

Франція легко зіхнула, коли з Женеві прийшла вістка про замирення в Індокитаї. І хоч по суті цей договір рівнозначний з капітуляцією Франції, однак у Парижі зустрічали Мендес-Франса майже як "тріумфатора": він приніс французам давно бажаний і сподіваний мир! Французька преса обчислює людські і фінансові втрати в Індокитайській війні і ставить питання: пощо було воювати?

Але, мусимо визнати щиро: погляд Франції в колоніальній війні — це не тільки справа самої Франції. Воїна в Індокитаї йшла в першу чергу під прапором національного визволення. Комуністи стали на чолі цієї національної революції випадково і не з своєю дійсною програмою. Комуністи в Азії вміло грають на національно-патріотичних почуваннях колоніальних народів і навіть висувають "шовіністичне" гасло: "Азія для азіатів!" Тому те, що Азія прийняла погляди французької колоніальної імперії як перемогу "колоніальних" над "білими", і нема сумніву, що вибори, які мають відбутись в Індокитаї, дадуть перевагу "антисекретаріату" (ворожим до Франції) партіям. З цього Москва матиме в Азії дальші вигоди.

Тепер московська політика хоче використати замирення в Індокитаї для своїх цілей у Західній Європі. Після замирення в Індокитаї трудно сподіватись, щоб був створений протикомуністичний оборонний союз великодержав у

Південно-Східній Азії, бо проти цього буде в першу чергу Індія і, мабуть, Англія. Тепер чергове завдання Москви — своїми політичними інтригами в Західній Європі уможливити створення Європейської Армії. Москва, допомагаючи в Женеві укласти перемир'я в Індокитаї, хоче мати "докази відчуженості" Франції: щоб Франція відмовилася затвердити договір про створення Європейської Армії, з участю Західної Німеччини. Окрім того, Москва — готова

Микола Кокільський

НЕ ВВІРИЛИ АЖ ЗМІРИЛИ

Палата Репрезентантів прийняла законопроект, на підставі якого були б позбавлені громадянства З'єднаних Держав усі ті особи, що пропонує, захопили фантазію і надії французів та інших народів Європи. Розрахунок Мендес-Франса вів в правду себе. Виявилось, що не тільки Франція, вичерпана війною в Індокитаї, хоче миру; також "Народна Республіка", опанована комуністами, в'єтнамці, очолюючи припинити воєнний дії.

Кожному ясно, що в цій грі ризальну роль мала воля Москви і Пейпінгу. Коли б ці комуністичні великодержави захотіли, то війна в Індокитаї була б продовжена. Але СССР і Китай розуміють, що їх агресивність в Індокитаї могла б викликати зміцнення оборонного блоку демократичних великодержав в Азії, а цього Москва і Пейпінг не бажать.

Франція легко зіхнула, коли з Женеві прийшла вістка про замирення в Індокитаї. І хоч по суті цей договір рівнозначний з капітуляцією Франції, однак у Парижі зустрічали Мендес-Франса майже як "тріумфатора": він приніс французам давно бажаний і сподіваний мир! Французька преса обчислює людські і фінансові втрати в Індокитайській війні і ставить питання: пощо було воювати?

Але, мусимо визнати щиро: погляд Франції в колоніальній війні — це не тільки справа самої Франції. Воїна в Індокитаї йшла в першу чергу під прапором національного визволення. Комуністи стали на чолі цієї національної революції випадково і не з своєю дійсною програмою. Комуністи в Азії вміло грають на національно-патріотичних почуваннях колоніальних народів і навіть висувають "шовіністичне" гасло: "Азія для азіатів!" Тому те, що Азія прийняла погляди французької колоніальної імперії як перемогу "колоніальних" над "білими", і нема сумніву, що вибори, які мають відбутись в Індокитаї, дадуть перевагу "антисекретаріату" (ворожим до Франції) партіям. З цього Москва матиме в Азії дальші вигоди.

Тепер московська політика хоче використати замирення в Індокитаї для своїх цілей у Західній Європі. Після замирення в Індокитаї трудно сподіватись, щоб був створений протикомуністичний оборонний союз великодержав у

Південно-Східній Азії, бо проти цього буде в першу чергу Індія і, мабуть, Англія. Тепер чергове завдання Москви — своїми політичними інтригами в Західній Європі уможливити створення Європейської Армії. Москва, допомагаючи в Женеві укласти перемир'я в Індокитаї, хоче мати "докази відчуженості" Франції: щоб Франція відмовилася затвердити договір про створення Європейської Армії, з участю Західної Німеччини. Окрім того, Москва — готова

манити німців "об'єднанням Німеччини" на основі "незалежності".

Передаючи страхотам атомової зброї, народи Європи готові прислухатись до голосу московських "справ", які обіцяють "свободу, мир і добробут". Єдина держава, яка з повним невдоволенням ставиться до "мирової пропаганди" Москви — це З'єднані Держави Америки. Найближчі дні покажуть, який курс політики візьме уряд Франції під проводом п. Мендес-Франса. Поразка в Індокитаї — це дрібниця, порівняно з капітуляцією, яка може статися в Європі.

бік комуністичної греблі. Якби прийшло б до зудару між сьогоднішніми двома світами, поклянутими комуністичного кумира напевно завели б і тут свого кривавого татцю.

Такий хмар на політичному обрії не ворожить нічого доброго. Чи розійдуться вони, чи грає з них буревій? Не знаємо. Але знаємо одне: нам треба бути готовими на все. І тому не тільки нам ослабляти свої сили військовими пригодами нещасливих чи невільних потягнень минулого, не тільки перелічувати себе в відданості батьківщині. Невадча в минулому свідчать про людську слабкість, а ми йдемо в майбутнє. Цімо ж до нього не з гіркою в серці, а з ясною надією на нашу перемогу. Чинимо все, щоб зміцнити нашу духову відповідність, наш гарт. Спартанізована ворожа сила серед нас — це зміцнення наших сил назовні, це збільшення шансів на виграну, якщо прийдесться зустрітись зброю.

Проектований закон відібрали громадянські права комуністичній авангарді — це крок у напрямі до зміцнення відповідності нації. З моральної сторони цей крок повністю оправданий. Адже громадяни, яких несподівано заволоділа комуністична безсудовість, мали час і нагоду пізнати правду і вийти на правильний шлях. Комуністичну діяльність розв'язували вже давно і то такі самі комуністи і сьогодні кожний може пізнати з усіх сторін. Якщо ж хтось має очі і не хоче бачити, має вуха і не хоче слухати, то це його вина, коли прийдесться за це відповідати.

Комуністичне правосуддя замкає своїх громадян, за політичні провини, в тюрми, в табори примусової праці, ба й навіть карає їх смертю. Проект закону ЗДА передбачає за подібні провини позбавлення громадянина його громадянських прав. Чи є акнебавля порівняння тих двох державних актів, які тут і там окреслюють таким гарнозвучним словом "справедливості"? На нашу думку, законопроект про позбавлення комуністів громадянських прав належало б доповнити менш шляхетним законом про обов'язок переселення даних осіб на землю їхніх батьків, навіть державним коштом. Чому ж змушувати їх жити в зневажливому капіталістичному світі? Чому не дати їм змоги допомагати

шув батьків забувати свої обов'язки перед дітьми. Вони намагались переказати їх на садок, школу, на сусідів, а то й просто замкають дітей на кілька годин у своєму мешканні, поки повернуться з роботи. Я знаю бездітну родину, що взяла на виховання трирічного хлопця, круглого сироту, батьки якого згинули від час бомбардування. Все було гаразд, дитина не робила жадних труднощів, поки жили у таборі в Німеччині. Але приїхали до ЗДА. Батьки пішли на працю, а дитина — до школи. Відважний її до школи, батьки, очевидно, вважали свій обов'язок за виконаний. Хлопчик було добре доглядався, він здоров і правильно виховується. — то що може бути краще в природі від такої дитини? Різні бракзакли тільки спотворюють природню красу її. Мимовільно насупившись думка, що брак внутрішнього змісту людини, внутрішньої краси її, намагання компенсувати зовнішніми бракзаклами.

Жадоба збагачення, ота "долярова психоза" приву-

ПРО ЦЕ ЗАБУВАТИ НЕ МОЖНА

Величезний перелік перелік українських національно-визвольних сил і перелік рідних впливів навіть серед людей, вихованих в совєтській родині, примусив комуністичну Москву спільно пустити на екрани під дуже вишуканою назвою "Про це забувати не можна" (сценарій Л. Лукова і Я. Смолака, постав Л. Лукова, оператор В. Ралопорт, мистец П. Пашкевич, композитор М. Блантер, Москва 1954, виробничою мистецьких фільмів імені М. Горького). У вступному написі до фільму автори сценарію пояснюють: "Цей відбувся в перші роки після Великої Вітчизняної війни в одному з міст Західних Областей України". Напис мав би показувати, що тепер такої небезпеки не існує, що це могло трапитись тільки в перші роки після т. зв. вітчизняної війни.

Однак, поспіх, з яким виготовляють фільм і мистецькі провали, психологічна непереконливість і навіть "фальш" (дослівні вирази з рецензії в "Комсомольській Правді" з 11 липня ц. р.), які були наслідком цього поспіху, — свідчать про те, що "лопів" живучі український нарід у зв'язку з дурійною 300-літній Переяслава не йде окупитам на користь. В масах громадянського народу проростає законне почуття національної гордості, що обертається проти поневолення. Тому московські окупанти за всяку ціну намагались спрямувати цю національну гордість в "общий котлокол". Не перебіраючи засобами, вони оплюгавлюють і фальшують світлі сторінки боротьби ук-

розбудовувати комуністичний рай?

Шляхетний жест американської землі оплатити вдесятеро. Поперше, не треба буде морочити собі голови військовими роз'ясненнями підірваної роботи комуністичних алейок і безконечно довгими судовими процесами. Подруге, офіційна комуністична пропаганда втрапить свій розмах і буде змушена шукати нових джерел натхнення. А третє, найважливіше — це вихідний момент. Жадне слово, жаден аргумент не має такої переконливої сили як особисте пізнання. "Не ввірили аж змірили", каже наша народна філософія. А що так воно є, маємо на це аж надто багато доказів, і то якраз із комуністичних рядів. Бже є чимала література з-під пера колишніх правохірних комуністів, так, що тоді лише повірили, як змірили цей "чуждинський" лад на власній шкірі, а відтак почували себе щасливими, коли могли вийти з неволі та цілувати покляну вільну землю. І ми глибоко переконані, що зустріч сьогоднішніх правохірних комуністів віч-на-віч з комуністичною дійсністю доконає основного перевороту в їхніх поглядах, і вони спокують свою вину супроти батьківщини в радах оборонної подпітанії людської гідності.

Українського народу за волю і справедливості, вони закликають найогиднішими прокльотами українських самостійників і захвалюють підлітих зрадників та запродавців типу Ярослава Галана чи безнадійного вірошмаза Дмитра Павличка. І, як видно, це мало допомагає, коли потрібно продукувати фільми і писати в центральній московській газеті, що має завдання задуривати голови підсовєтської молоді, аж такі осторожні: "Вже сам заголовок фільму готувати глядача до того, що на екрані він побачить важливі події (підкреслимо наше — Ред.), про які ми, совєтські люди, не повинні, не маємо права ніколи забувати".

Фільм має завдання показати методи підлітної діяльності українських патріотів, що їх "Комсомольська Правда" називає "агентами чужоземних розвідок", "шпигунами, диверсантами і вбивцями". Разом з тим він має посилити комуністичну пильність. Хоч сам сценарій з погляду совєтської критики дуже недосконалий, мало приділено уваги психологічному опрацюванню образів героїв, зате чимало натиску на "детективні елементи", однак артисти нібито "багато зробили, щоб оживити неврівняний тяжкий текст діалогів". Наслідком цього трапились неприпустимі, на думку комуністичного писани, помилки, коли українських підлітників подано, як спритних, розумних і хитрих людей, що викликають навіть симпатії в совєтському глядачі. Табір українських підлітників репрезентований в основному двома образами — Марією Ваніши і доцентом міського університету — істориком Ярчуком. Марія Ваніши — стара, самотня, хвора українська жінка, що підтримує дружні зв'язки з родиною ренегата Олександра Гармаша (прототип Ярослава Галана). Про нього "Комсомольська Правда" пише: "Олександр Гармаш... денський суттєвий своїми рисами нагадує: Ярослава Галана..." і водночас нібито є не "райдонним агентом чужоземної розвідки", а "головачем цілої групи". Ярчук, за оцінкою рецензента "Комсомольської Правди" — "найлютіший ворог", що ховається за зовнішньою чистотою совєтської людини, яка живе активним політичним життям".

Але найцікавішим з нашого погляду є той факт, що студент-комсомолец Данченко, який прийняв студіювати до цього західно-українського міста з надії на українську Україну, "розумний юнак" (так його характеризує "Комсомольська Правда"), вихований в совєтській родині, прийняв ковтати націоналістичну отруту. Ця "отрута" виявилась в тому, що Данченко під впливом Ярчука написав поезію про любов до України і її героїчної історії. Авторі сценарію намагались довести, що це трапилося тому, що студент-комсомолец Данченко "склав про себе надто високу думку, як про людину особливої вартості (національна гордість! — Ред.), що підно-

й жадні катастрофи" ("Книга для батьків"). У нас є загальнопоширений погляд, що діти потребують догляду матері лише в перші два-три роки життя. Пізніше такий догляд уже не є необхідний. До деякої міри це може бути правильним, але тільки щодо фізичного росту дитини. Щодо її психічного розвитку, то якраз навпаки: дальші роки дитячого віку є ризиками для формування характеру її організації психічного життя взагалі. А тому пильний догляд батьків і уважне спостереження за розвитком дітей необхідні аж до зрілого віку їх. Наскільки це є правдивим, показують хоч би такі випадки. Дівчині було вже п'ятнадцять років, як вона прибула з своїми батьками до ЗДА. Батьки пішли на працю, а вона вступила до школи. Змучені фабричною працею, а може й захоплені громадською роботою, батьки не приглядалися до дівчини, не цікавилися її внутрішнім життям. А вона попала в гурт виховано-завербаних, звиклих товаришів. Стала

ситься над усіма товаришами". Рецензент, розуміючи це по-своєму, каже, що цієї риси характеру ще не досить, щоб пояснити замилювання Данченки в націоналістичних ідеях. "Повинні були бути яскраві додаткові і суттєві обставини, щоб усе це могло трапитись". З цим останнім твердженням не можна не погодитись. Справді, прихід колишніх совєтських людей і комсомольців "до самостійницького табору" — це законний процес росту національної гордості, самостворення і "наслідок глибоких та суттєвих змін, що зайшли в психіці підсовєтської молоді".

Усвідомлення цих глибоких процесів і змін в думанні підсовєтської молоді є не тільки цікавим, фантомом, а й поважним підставою для серйозного перегляду поглядів нашої еміграції на це проблему.

В кожному випадку, московські окупанти не можуть, не мають права забувати про це, як вони самі оцінюють, "важливу тему".

(Мякос)

АНГЛІЙСЬКИЙ ВЧЕННИЙ ВИСОКО ОЦІНЮЄ

Відомий "своєознавець", В. К. Матоз, професор університету у Лондоні, помістив у "Словникі енциклопедії "Енциклопедія" (XXXII, 79, ст. 527-529, червень 1954) дуже прихильну і відважну рецензію про Енциклопедію Українознавства.

За його словами, Енциклопедія обіймає великий обсяг і дуже цінний матеріал, дає багато зрозуміти серед неувільнях труднощів еміграції. Проф. Матоз має відвагу відзначити, що дотеперішні підручники про Україну виявляють аніжачно тенденційність, оснований чи то на польських чи на совєтських джерелах, якими підручники безкритично користувались і як приклади наводять — Британську Енциклопедію, Американську Енциклопедію і Католічний Енциклопедичний Словар.

Про ствердження, вченого має велике значення для об'єктивної оцінки знання про Україну. Можливо навіть, що воно започаткує новий етап у вивченні українознавства європейськими вченими.

Свою рецензію закінчує проф. Матоз ствердженням, що Енциклопедія це благополучний і соціальний під науковим оглядом, пам'ятник для змагання одного з найбільш нещасливих і найхоробріших народів Європи.

Рецензія проф. Матоза — це яскравий доказ доцільності неймовірно жертвенної праці українських науковців, що спромоглися на одиний у своїй родині, подивити видання монументальної енциклопедії в умовах, еміграційного розпорощення і нужди. Треба вірити, що їх праця буде нагороджена, бо, як видно із рецензії, Енциклопедія стається зворотною пунктом у історії українознавства в Європі.

В. Шап

("Укр. Слово", Париж)

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 70 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадських українців, а списку членства якої не можна забрати жодної імені. Воно належить до У. Н. Союзу, значить належить до цього самодіючого і цінного загалу, який творить і веде наше українське життя.

пропускати години в школі, а потім і зовсім залишати її. Батьки нічого про це не знали, бо вона казала, що школу відвідує щоденно. Отже знає, через брак уважного керівництва з боку батьків, дівчина підпала під вплив негідних товаришів з колом зацікавлених еротичного характеру. Нарешті дізнавшись про це батьки, переїхали до іншої приватної школи, де навчалася з учителями про пильний догляд над нею, — і дівчина стала виправлятися. Цей випадок свідчить, як легко, навіть у старших роках піддаються діти впливам оточення і як потребують вони розумного, чутливого керівництва.

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ НАШИХ ДІТЕЙ В НОВИХ УМОВИНАХ

Іван Гончаренко

Головне ж те, що звички, смаки й уподобання, задоволени в дитинстві, залишаються потім на довгі роки. І коли ми говоримо про корисність прищеплення нашим дітям кращих, шляхетних чеснот нашого національного характеру, як релігійності, доброту, моральність, любов до праці й природи та ін., то це може зробити тільки вартість українська родина, а в дній, головним чином, розумна мати. Бо родина на еміграції — то є краплина національної стихії і дитина може пізнати оту стихію тільки в ній, що краплина.

Коли дитина не налягнеться у своїй сім'ї рідної мови, вона вже багато втрапить у своєму пізнанні, бо мова — це достатній виховний

першу чергу дитині, а потім і українській спільноті, бо перебування дитини з 2-3 років у чужому оточенні зовсім відчужує її. Школу що скоро відчужує і самі батьки: за 5-6 років вони не впізнають свої дитини, вона буде чужа для них, а вони для неї.

Велике виховне значення мають також національні традиції, звичаї та наша багата обрядовість. Все це є наслідок творчих змагань наших багатьох попередніх поколінь. То з скарби народної культури, які відзеркалюють багату обрядовість української породи. Коли ми хочемо зберегти себе, не сміємо нехтувати ними. Особливо це стосується вищівців з підсовєтської України. Чужа влада настигливо нищить нашу традицію, звичаї, обряди та пам'ятки старовини. Ідеал "совєтської людини" якраз і подуманий на те, щоб ним затамувати, знищити національний ідеал, національну педагогіку. Отже, назад до свого народу, до скарби його культури! Плекаймо рідні традиції, звичаї, обряди!

Тоді ми ввійдемо до "народів вільного кола" не безбачками, а зі своїм окремим паспортним і багатством вселюдської культури примітною своєю.

Нерідко можна бачити дітей 3-4 років, що їх матері вже прикрашають чи то ручними годинниками, чи перстнями, чи ще якимсь бракзаклами, а дівчаток з підмальованими губами чи нігтями. На мене це завжди робить неприємне враження і, хай мені простять такі макорі, але я маю невисоку думку про їх педагогічні здібності. Дитина в такому красі природи. Коли мати добре доглядає її, вона здорова і правильно виховується. — то що може бути краще в природі від такої дитини? Різні бракзакли тільки спотворюють природню красу її. Мимовільно насупившись думка, що брак внутрішнього змісту людини, внутрішньої краси її, намагання компенсувати зовнішніми бракзаклами.

Жадоба збагачення, ота "долярова психоза" приву-

Д-р Дмитро Вучинський

ДРАМАТУРГ-НОМЕДИОПИСЕЦЬ ХАСІНТО БЕНАВЕНТЕ

Дня 14 липня столітня преса й радіо Іспанії присвятили першу, коротку вістку: „Іспанія в жалобі! Не стало однієї з найсильніших і геніальніших постатей, що їх коли-небудь знала історія нашого театру, починаючи від Лопе де Вега, а кінчаючи на наших днях. Не стало плодотворного, деспотичного в тематичній, гегемонного й глибоко гуманного драматичного письменника нових часів. І його брати й сестри часто порівнювали зі славним і працюючим Лопе де Вега, і порівняння ці були раціональними. Помер великий еспанець, що заслужив собі на ім'я все-світнього культурного дідка, що за свою працю одержав нагороду Нобеля. Хай Господь зберігає його у своїй славі! Еспанія золотими буквами на вічні часи записала його ім'я в книгу, де записані її найславніші сини! Відійшов від нас наш улюблений син — Хасінто Бенавенте!”

Похорон відбувся в популяційних годинах для 15 липня 1954 року. Це не був похорон, а всеародна маніфестація любові й жалю. Згідно з останньою волею Покійного, його тілні останки були вбрані в скромну французьку рясю (згідно з еспанськими привілеями до цього чину можуть належати світські люди — ДВ.) і без спеціальних парад похоронені в малому селі, недалеко столиці, Гасінгар — де письменник мав хатину з городом і де проводив час свого дозвілля. В похоронні обряди й прощання Іспанії до своїх заслуженим сном відбулися на вулицях Мадриду.

Генерала Франка в часі похорону заступав міністер інформації, що очолює представництва усіх міністерств. В науковій й культурній установі очолював репрезентатива Іспанської Академії Наук в провіді за своїм стараням президентом Рамон Менендес Писаль. В похороні взяли участь представники Шляхетної Академії Наук, велика кількість чужинських дипломатичних, літературних і культурних „репрезентативів та дійсно неіроглядні маси народу.

Хасінто Бенавенте (Jacinto Benavente) — це ім'я еспанського письменника-драматурга-комедіописця відоме в цілому світі, що повних шістдесят років не сходить з еспанської сцени, а частенько ставлять його інтереси комедії в цілому „культурному світі.

Народився він дня 12 серпня 1866 року, чітнішими словами прожив 88 років, у Мадриді в сім'ї відомого лікаря дитячих хвороб; Марія Бенавенте і Бенасей Мартінес. Слов'янучи батьківське бажання, по закінченні середньої освіти, вступив у Мадридський Університет, на правничий факультет, але студій цих не закінчив, бо доля призначила йому інше завдання. Кілька місяців по смерті батька понавдав університет і відбував довгу подорож по Європі.

Бенавенте був дійсно геніальний вже від дитини, одарований небуденним талантом і бистропором. З найбільшою ясністю й докладністю розказував свої спогляди з-перед 83 років. Вже в дитячому віці володів французькою й англійською мовами, на якому році життя писав вірші, і еспанська для свого домашнього театру, вже в середній школі знав італійську й німецьку мови, був добре обізнаний з літературою майже цілого світу, за винятком слов'янського.

Батько приготував його на королівського дипломата, а син приготувався на театрального актора. „Я нічим не хотів бути, — говорив він ціле життя, — ні письменником, ні поетом, а звичайним актором. Це була моя найбільша мрія”. Почався його драматичний шлях, який Хасінто сам зробив сцену, сам малював декорації, сам писав „комедії”, сам був його директором і головним актором; на виставах запрошував дітей з цілого Мадриду; а закінчилося тим, що одного дня покинув він родинний дім — вже по смерті батька і поступив у мадридський цирк, з яким змандувався цілу Європу, замовившись в цирковій акторці „Велла Геральдіна”, якій присвятив цілий ряд поезій. Циркова діяльність закінчилася тим, що треба було вертатися в Мадрид.

Хасінто Бенавенте живе даліше мріями великого актора, пробує сил на сцені, пише поезії й комедії. З його комедій не залишилось нічого, а з поезій в 1886 році надрукував він том „Вірші” (такий заголовок), в яких відносно великий вплив класичної еспанської поезії та Шекспіра. Шекспіра Бенавенте дуже любив, мав його ціле життя і, кажуть, був його великим знавцем. Дуже дивно, але Бенавенте чомусь ціле своє життя не пошукав своїх акторських талантів. Його не вдовольняло і не настільки цікав, десятки різноманітних роль в різноманітних аматорських виставах, не вдовольняла навіть ролю Дон Жуана, що П. Інтерпретувал кілька разів у міжнародних театрах. В 86 році життя грає ролю Крістіана в своїй славній комедії „Важливі інтереси”, яку відтворив змаганням, як приповідку, як ніхто П. не відтворив до того часу, хоч комедія йшла на різних сценах сотні разів.

Літературну працю Бенавенте почав у Мадриді від журналістики, очолюючи журнали „Літературне Життя” і „Веселий Мадрид”. В 1894 році Мадридський Театр Комедії виставив його першу комедію „Чуже гніздо”, яку критика прийняла неприхильно, закладаючи автору невільничу наслідують твору еспанського драматурга Хосе Ечегарай (1832-1916). Наслідують не було, хоч структурально твір подібний до „Великого галерея” Ечегарай, але ідеєю, суттю цілком різний. Сам Ечегарай заперечив наслідування і незрозуміння твору Бенавенте критиками. Два роки пізніше на сцені того самого театру був виставлений другий твір Бенавенте „Відомі люди”, який критика прийняла прихильно, підкреслюючи величезний поступ автора, але тут знову критика, сиплюючи очі піском сам автор, доказує, що „Відомі люди” він написав кілька років скоріше від „Чужого гнізда”, висміюючи свою „письменницьку дозрілість”, як називали його другий виставлений твір

Хасінто Бенавенте

критики. Багато різних пам'яток Бенавенте робив своїм критикам, а до скандалу дійшло з комедією „Обід зніма”, яку Томас Карільо проголосив плагіатом комедії французького письменника Франса Кіреля. Виявилось, а закінчилося тим, що одного дня покинув він родинний дім — вже по смерті батька і поступив у мадридський цирк, з яким змандувався цілу Європу, замовившись в цирковій акторці „Велла Геральдіна”, якій присвятив цілий ряд поезій. Циркова діяльність закінчилася тим, що треба було вертатися в Мадрид.

Хасінто Бенавенте живе даліше мріями великого актора, пробує сил на сцені, пише поезії й комедії. З його комедій не залишилось нічого, а з поезій в 1886 році надрукував він том „Вірші” (такий заголовок), в яких відносно великий вплив класичної еспанської поезії та Шекспіра. Шекспіра Бенавенте дуже любив, мав його ціле життя і, кажуть, був його великим знавцем. Дуже дивно, але Бенавенте чомусь ціле своє життя не пошукав своїх акторських талантів. Його не вдовольняло і не настільки цікав, десятки різноманітних роль в різноманітних аматорських виставах, не вдовольняла навіть ролю Дон Жуана, що П. Інтерпретувал кілька разів у міжнародних театрах. В 86 році життя грає ролю Крістіана в своїй славній комедії „Важливі інтереси”, яку відтворив змаганням, як приповідку, як ніхто П. не відтворив до того часу, хоч комедія йшла на різних сценах сотні разів.

Літературну працю Бенавенте почав у Мадриді від журналістики, очолюючи журнали „Літературне Життя” і „Веселий Мадрид”. В 1894 році Мадридський Театр Комедії виставив його першу комедію „Чуже гніздо”, яку критика прийняла неприхильно, закладаючи автору невільничу наслідують твору еспанського драматурга Хосе Ечегарай (1832-1916). Наслідують не було, хоч структурально твір подібний до „Великого галерея” Ечегарай, але ідеєю, суттю цілком різний. Сам Ечегарай заперечив наслідування і незрозуміння твору Бенавенте критиками. Два роки пізніше на сцені того самого театру був виставлений другий твір Бенавенте „Відомі люди”, який критика прийняла прихильно, підкреслюючи величезний поступ автора, але тут знову критика, сиплюючи очі піском сам автор, доказує, що „Відомі люди” він написав кілька років скоріше від „Чужого гнізда”, висміюючи свою „письменницьку дозрілість”, як називали його другий виставлений твір

Пера не покидав навіть на смертному одру. Твори Бенавенте дуже часто знаходились в огні, часом дуже несправедливо та суб'єктивно, критики; були моменти, що йому закладали різноманітні політичні споску (в 1918 році драматург був послом до парламенту (Кортес Еспаньоль) в уряді Антоніо Маври, з чого він завжди смирився, бо в парламенті не промовив ні одного слова — (ДВ.), але всі прикритості він скоріше забував, все приймав з великим, тільки йому притаманним, гумором. Правда, що він, неспокійний дух, дуже часто сам шукав нагод до пригод, але все одно серед свого народу тишав великою любов'ю, пошаною і популяристю, якою мало хто користувався за свого життя.

Багато творів Бенавенте перекладено на французьку, італійську, англійську, німецьку й чеську мови.

Його мешкання — це великий і симпатичний музей письменника повний картинками, мистецьких пергаментів, грамот, дипломатів, лаврів, медалей, пропам'ятних таблиць, що їх Бенавенте впровадив під стіну зібрав з цілого світу.

В 1912 році Еспанська Королівська Академія Наук вибрала його своїм членом; в 1922 році одержав він нагороду Нобеля. В тому самому році магістрат Мадриду іменував Бенавенте „своїм улюбленим сином” і вручив йому дорожню книжку пром'яну тацю — срібну, вилічену срібною кастою і дорогими каменями. Але сталося так, що магістрат сильно обиняз платі акторам міського театру, виправдовуючись нерешетовістю театру, і тоді Бенавенте, по посередництвом магістратського поліція, повернув диплом „улюбленого сина” і дорожню книжку, як протест проти кривди акторів. Та пром'яну йому магістрат вручив ще раз в 1945 році при нагоді відзначення письменника Золотою Медаллю Праці. В 1923 році Бенавенте був почесним гостем Нью Йорку й одержав почесне громадянство цього міста; в 1924 році одержав високе відзначення — Великий Хрест Альфонса XII, а по війні вручили йому Великий Хрест Альфонса X Мудрого; багато

Ю. Каменицький

КУРЕННЯ І РАК ЛЕГЕНІВ

Місяць тому в американській і українській пресі та наукових журналах помістились безліч статей на тему: курення й рак (підстр.) легенів; курення і серцеві недуги, курення і мольот.

Всі автори цих статей прикидають до висновку, що курення є одним з дуже важливих чинників, які створюють догінне підложа для розвитку рака та серцевих недуг, а особливо шкодять.

Тютюн — це рослина Америки. Перші, що навчилися курити, були індіанці. До Європи потрапив тютюн в другій половині XVI ст. — найперше до Іспанії і Португалії. До Франції, королівки Катерини Медічі, переселив насильно тютюну французький посол в Португалії, — Нікоме. В Англії підкорив планетарія цієї рослини відомий морський пірат Дрейк. З цих обох країн поширились курення в інших країнах світу, де Франція і Англія мали свої колонії.

Культурний світ, як бачимо, навчився курити відносно недавно, — яких 400 років тому.

Найважливішим складником тютюну є нікотин. Назва ця пішла від згаданого французького посла Нікоты. Та крім неї є ще в тютюні 14 інших дуже шкідливих складників, як пруський квас, фенол, метан і ін.

Нікотина, яку можна добути з тютюну в вигляді пилу, є сильною отруєю. Однієї краплі (кількість, яка знаходиться в одній папіросці). Вистачає, щоб убити на прохоті кількох хвилин здоровий людський організм.

Правда, від однієї папіроски не викидає, бо віднімає лише малу частину нікотину. Але й її дозять, щоб через тривале вживання ослабити різні організм та спричинити різні недуги, особливо рак легенів та дихальних органів (гортані, носа, язика, губи і неба).

Життєво в добу, в якій хвороба рака стала загрозливою суспільним злом. Щорічно вмирають на цю недугу сотні тисяч людей по цілому світі. На й більше, однак, жертв є в 3'єдинених Держав, хоч життєві умови тут найкращі.

Що спричиняє рака? На це питання сучасна медицина ще досі не має дати відповіді. Не знає, чи його відзначень мав він ЗДА, Німеччини, Англії, Ірландії, Італії, Португалії та інших країн. В статистиці одна з площ має його ім'я, а магістрат розписав конкурс на пам'ятник Бенавенте.

У всі свої театральні твори Бенавенте вложив боу й радощі людського життя; в них є соняшні дні й дні похмуріх тіней, як сам письменник висловлювався, „писав я свої твори нервами, слезами, писав сполу душею про людські душі, з єдиним бажанням, щоб вони були живі!”

Любе Фернандес Арравін називав Покійного „Самосном, що впровадив під стіну чия сам дивав з руїн еспанського театру. Він був єдиний між нами, що мав право називати себе вчителем усіх. Він письменник-вчений, що розділяв раз на два три сторіччя, родиться на те, щоб відновити людський дух!” Ірландія, старий друг каже: „Бенавенте був повний простоти, генія і чистоті велетнів. Кожного трактував сердечню, з кожною говорив щиро. Його мова була повна насолоди, рішучості, переплетена тонким жартом і розбурхуючим дотепом. Говорити з ним — означало слухати й слухати геніальних монологів. Його мовою ніколи не спочивав. Саме тому в останніх днях свого життя він бажав відпочинку, що дало йому його смерть”.

Актор Рікардо Кальво висловився: „Ми йому віддали все, що могла йому дати наша людська душа. Багато сліз пролилось над його могилою, але ми залишили, що не було щиріших слів від тих, що ляглися з наших серць, бо слюзи еспанських акторів були найщиріші. Учительно, хай Господь, що обдарував тебе такою великою славом в твоєму земному житті, хай Він тебе обдарує вічною славом в другому житті!”

Мадрид, 16 липня 1954 Р. Б.

З КУЛЬТУРНОЇ ХРОНІКИ

Наші осяги в мистецтві

З короткої часописної замітки довідуюсь, що — при матеріальних засобах, що їх дали Віпроєс. Архип. Кир Іван Вучко, інженери брати Сатен і Августин Сумиш та мистець С. Гордишський — відбулась у черні д.р. в Парижі, в галерії Сімон Вадіє, виставка творів наших мистців Григора Крука — різьбяр і Северина Борачка — малюва. Успішно здобувати мистецьке місце, в Західній Європі — це великий осяг, бо поглиблено серед чужинців зацікавлення й політичними справами України.

Вичитавши цю присну замітку в наших тутешніх часописах, хотів би ми, бодай такою ж короткою заміткою, пригадати ще наших Шановний Громаді, що в Парижі є ще більше наших мистців, які несуть ім'я України в широкий світ, стилем і формою, а головне, духом нашої культури, включаючи у культуру народів Заходу. Є там і Грищенко, і С. Заріцька, — яка, живучи у важких життєвих умовах, не має змоги виявити своєї великої творчої спроможності, — і Кричевський.

Великого і — як виходить із прочитаних рецензій на його твори чужих і наших критиків — заслуженого розголосу набув наш мистець Я. Я. Крушельницький, загальнозваний Славко. Цей, ще молодий, мистець, якого праці мали на нагоду оглядати ще в 1943 р. у Львові, дав низку виставок своїх творів в Парижі, від 1946 року починаючи, в Люксембурзі, у ЗДА в Лос Анджелесі. Усвідомлюючи, що виставки пройшли з правдивим успіхом, усвідомлюючи, що критика підкреслювала оригінальність цих творів, й українськість, що своєю культурною, відрубав висловом, зокрема кольтором, впливають у багатство європейського мистецтва. З критика вичитуючи, що твори Славки притягають силою своїх контрастів у гамі кольорів. „У всіх своїх працях Славко, — як і реєлює свій рисунок, зводив його до есенціальності; з'являються інтенсивна композиція у порядку зліній і мас” (Поль Сентенак). Славко — пейзажист і портретист. Велику увагу звернув на себе портрет його пенал актриси Берти Тісен. Ми лише дещо звали з усіх цих критиків у часописах німецьких, французьких і українських про Славкову праці, бо крім лише наводили уривки з них — зайняло б це багато місця. Наша ціля: цією заміткою пригадати наших мистців про діяльність наших мистців у Західній Європі чи й на інших континентах. Ось, як в Австралії, до славу України, своїми мистецькими творами, й оригінальністю, несе незвичайно талановитий мистець Михайло Кміта.

Всіх цих обставин я не знав, а провирити не мав чого, бо жув звернення людини цілком у мене нормальні, та й мав і я, бо Покійний імені свого ніби-то кривдників не подає. Я навіть не знав, що д-р Гриняк іхав не просто з Відня, а аж із Праги. Прикро мені, що нападники слова Покійного про його перекладання під час мандрівок, й мимовільно скривджені людей, які заслуговували з його боку лише на подяку, а не осуд. На цьому місці перепрошую всіх тих, хто почувся дотиснутий задоволенням критики.

При цієї нагоді зазначу, що треба спирити на фелетосний пошук: в ч. 132, шпальта 2, замість „не знав” — треба „не вгадав” і неке замість „суплентом” — „суплентом”; шп. 4 — „С. Гордишський” — треба „Ярослав Г.”; шп. 8 — замість „класичної філософії” треба „філософії”; в ч. 133, шп. 4 — замість „впливів” треба „впливів”; в ч. 134, шп. 1 замість „мій іншим” — „мій ним”; в ч. 136, шп. 5: зам. „автора” — „автора” (Шпор була вунча автора...); шп. 6 — зам. „Гай” — „Гоцій”; в ч. 137, шп. 4 зам. „відозви” — „відзиви”.

Вол. Дорошенко.

Про багату творчість Богдана Лешко

Володимира Везушка

Богдан Лепкий

ВНЕ ВИШОВ З ДРУКУ „УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР”

Д-ра А. Т. Нібзев

Нові доповнення і виправлені видання. Книжка охоплює всі недуги і подас способи їх лікування.

„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР” В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ

ЦІНА \$6.00

Замовлення з належністю надіслати „СВОБОДА” 81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J.

Управа Платової Оселі в East Chatham, N. Y.

ОГОЛОШЕННЯ

Від 22. серпня до 4. вересня 1954 буде влаштована на Платовій оселі в East Chatham двохтижнева відпочинкова оселі для хлопців і дівчат у віці від 7 до 12 літ під наглядом платових виховників. Оплата, як на таборі з 25% оселем додатком. В цьому самому часі окремі кімнати для родин. Зголошення на пробут приймає адміністратор Оселі п. Микола Коско, c/o Plast, Inc., East Chatham, N. Y. до дня 15 серпня 1954 р.

Управа Платової Оселі.

Накладом Видавництва „ЧЕРВОНА КАЛИНА” появилася спогляди

СОФІ ТОБІЛЕВИЧ під заг.: РІДНІ ГОСТІ

про побут УСС і УГА на Україні.

В книжечці також спогляд д-ра Н. Гриняка про авторку цих споглядів.

Ціна \$0.50. Питайте по всіх книгарнях.

Замовлення слати: „СВОБОДА”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ МАТІЯ САНДОРФА

новість Ю. ВЕРНА В ДВОХ ТОМАХ ЦІНА \$2.50

Замовлення слати до: „СВОБОДА”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НОВИЙ ДАРУНОЧОК НАШІМ ДІТЯМ — ЦЕ КНИЖЕЧКА ОСІНЬ

36 ілюстрацій для дитини та для дитячих книжок. На 48 сторінок чистого друку, багато віршів, оповідань, пісень та тор.

Упорядкована МАРІЯ ЮРКЕВИЧ Ціна тільки 70 центів.

Замовляти в: „СВОБОДА” 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ” писали вже літературні критики й звичайні читачі (Л. Луцька, К. Кисельовський, О. Кривошея, Л. Шанковський, Т. Т. О. Чернова, С. Карпенячова, Юрій Шерех і О. Ретеміло) і всі вони високо оцінили цей Варчин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН

ВАСИЛЯ БАРКИ „РАЙ”

Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництві: „СВОБОДА”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ціна тільки \$3.00, які можете прислати в листі.

• HELP WANTED MALE •

ПОТРЕБНО
ПРОДАВЦЯ АВТОМОБІЛІВ

З огляду на величезний попит на 1954 BUICK, ПОТРЕБУЄМО ДОДАТКОВО ПЕРСОНАЛУ ДО ПРОДАЖІ. ПОШУКУЄМО АГРЕСИВНОГО ПРОДАВЦЯ, ЗАІНТЕРЕСОВАНОГО В ДОСКОНАЛОМУ ПРИХОДІ.

POLKOWITZ MOTORS

231 New Brunswick Ave., Perth Amboy, N. J.
Hilcrest 2-0100

СТОЛІЯРИ

Тільки досвідчені. Тільки між 6-7:30 P.M., H. Daniels, Martha Pl., Oakland, N. J. Oakland 8-6731; також в справах підпорядкування Route 23, Cedar Falls Manor, Little Falls, N. J.

ПРЕЗІДЕНТ РОБІТНИКІВ З МЕТАЛІВ

Досвідчений щодо пошукового апарату, огорожі, електрики, споживачів. Стає праця. Голоситись: STAPLETON IRON WORKS 14 Prospect St. Stapleton, Staten Island

• ПРАЦЯ •
HELP WANTED-FEMALE

ОПЕРЯТОРКА до шиття на машинах. Досвід, стала праця, добра платня

SPARER BLOUSE & DRESS CO. 305 Morris Ave., Newark, N. J.

МОНТЕР хірургічних приладів

Опика над ортопедичними відділами. Додатковий досвід, досконала платня за заохочувальний план. За умовою тел. Red Bank 6-2614. South Jersey Surgical Supply Co. Red Bank, N. J.

До шиття на машинах

Досвідчений при шитті на машинах. Праця окремим або груповим. Юніа фабрика. Добра зарплата, стала праця. Tangle Sportswear, Inc. 104 South 4th St., Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-4135

Косметичка-Манікюрстка

Досвідчена. Повний або частинний час. Додатковий досвід. Примісний air conditioned салон. Голоситись: Woodward Beauty Salon 1671 Northern Blvd., Manhasset Phone MA 7-2090

МАНІКЮРСТКА

Добра. Періодична клієнтка. Air conditioned. 6 днів без вчора. Платня після умови. Голоситись: Wings Hairdressing Salon 123 Grattan Ave., Mt. Vernon

Досвідчений оперяторка

Повний або частинний час. Молодий апарат. Добра платня. Tangle Sportswear, Inc. 104 South 4th St., Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-4135

FINGERWAVE-MANICURIST

Повний або частинний час. Добра платня. Примісний салон. Голоситись: FORGAS BEAUTY SALON 1550 St. Nicholas Ave., N.Y.C. Phone WA 3-8960

ПОТРЕБНО

до праці при пошивках "SPANNERS" з досвідом або без. Примісний умови праці. K. B. K. Embroidery Co. 250 4th St. Passaic, N. J. GRGregory 2-3266

HAIRDYER

FINGERWAVE МУСИТЬ БУТИ ЕКСПЕРТ. Голоситись: DOROTHY & LOUIS BEAUTY SALON 2508 Broadway, N. Y. C.

МАНІКЮРСТКА

Досвідчена до надання про-сперуваної роботи протягом цілого року. "Air conditioned". Висока платня і комодіє. Голоситись: La Mar's Beauty Center 282 Merrick Rd., Rockville Centre Phone: Rockville Centre 6-0723

Fingerwaver-Manicurist

З повним досвідом. Стає праця. 5 днів або "вікенди". Добра платня. Примісний умови праці. Голоситись: Nicholas Your Hairstylist 616 Amsterdam Avenue (Corner 90th St.) N.Y.C.

ДОСВІДЧЕНІ до шиття на машинах

Досконала праця від шиття. Юніа фабрика. Голоситись: Mary Jane Coat Co., 28 Rose Street, South River, New Jersey. Tel.: South River 6-2355

КОСМЕТИЧКА

(2) Масло кімнати на 2 більше першочислені клієнтки. Air conditioned. — обслуговує. Початкова платня \$100 тиждень. STONECLIFF BEAUTY SALON GARDEN CITY. PI 6-2340

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ

ВАМ І ВАШІМ ВІДПОВІДНИМ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

ТРИ ВЕЛИКІ КНИЖКИ

1230 ст. відомого, у два томики. Дуже.

Важко літературні. Мам. Усе

закони про Україну!

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Співпраця робітниць з адміністрацією

Питання взаємовідносин між робітницями та адміністрацією в підприємствах різного освітнього рівня, хіба що йде про страйк чи загрозливу страйку, хоч було багато різних новин у цій галузі, вартих того, щоб їх оголосити. Наприклад, у м'ясопакуючій фабриці Джона Морела в Отумві, Айова, Відділ 1 юніа пакувальників проголосив кампанію підтримки продукції тої компанії, де робітниця працює. Передова стаття в юніа газеті заклала всіх членів свого відділу, купувати продукцію фірми Морела, бо, писалося у газеті, "ваша праця залежить від процвітання фірми". Це так вплинуло на збільшення продукції, що збув її на місцевому ринку збільшилося на 50 відсотків.

Подібний приклад співпраці мав місце в автомобільній індустрії. У фабриці Кайзер-Вілліс в Толідо, Огайо, місцеві юніа робітників автомобільної промисловості запропонували вилісти 300,000 доларів у справу поліпшення збуту автомобілів тої компанії. Хоч цей план не був реалізований, президент фірми назвав його "виразом бажання юніа співпрацювати з адміністрацією".

Інший юніа відділ автоіндустрії, в фабриці Студебекера в Сент Беа, Індіана, запровадив неписане правило, згідно з яким кожний, хто працює в тій фірмі, має купувати тільки її продукцію. Національна комісія з вивчення умови праці, обмірковуючи це правило, висловила про нього, що воно в цілому інше, як "вираз лояльності до своєї фірми і гордості за її продукцію, а також розуміння того, що процвітання фірми служить інтересам її працівників".

Ці приклади, звичайно, не значать, що юніа дають свої позиції в справі боротьби за кращі умови праці або більші зарплати, а що адміністрація менше зацікавлена в збуті продукції. І далі можна чекати незгод між робітницями та адміністрацією, диспутів, страйків, пікетування, забастовок та інших виразів змагання між двома групами. Проте, приклади свідчать, що ці групи дедалі більше розуміють, що їх інтереси залежать часто від тих самих чинників і взаємно один одному не суперечать.

Що більше ростиме в цілому світі розуміння того, що таке капіталізм — в американському сенсі — справді собою являє, то легше буде боротися з поширенням комунізму. Якщо ми хочемо, щоб робітництво по інших країнах не врізло комуністичний пропаганді, ми повинні озброїти його фактами про перевагу системи вільної ініціативи, системи, прийнятої в країнах справжньої демократії. Треба ознайомити людей закордоном з прикладами того, як співпраця між робітництвом та адміністрацією сприяє інтересам обох груп.

Загальна Рада

МАНА

Цікава повість з життя під-осередньої інтелігенції!

ЦІНА \$1.50

Замовляйте в книгарні "Свобода" на адресу:

"СВОБОДА"

P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

3 ЖИТТЯ ГРОМАД ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС І ОРГАНІЗАЦІЯ

Клівленд, Огайо

Виставка народного мистецтва.

Видно представлене народне мистецтво є добрим чинником пробудження зацікавленості до нас чужинного світу. Доказ цього — повний успіх виставки народного мистецтва, що в наш час відбулася в Клівленді. Клімат цей відіграв багато особливого в бізнесовому світі, — тож кліматична виставка знову звертає на себе увагу тих впливових відвідувачів.

Виставка відбулася з участю й поміччю місцевого "Мері-Гав". Головою його, Фолі, а особливо метка його працівників, а Анна О'Конне виступили до с'я д'я чиними громадськими працівниками й правдивими прихильниками новоприбулих.

Комітет жінок очолює М. П. Грушевський, при найбільшій співпраці пана з місцевого відділу Союзу Українок, який в Клівленді провів свою діяльність. У Комітет увійшли пані Е. Дубас, голова Союзу Українок й членкині Союзу: Л. Гладка, І. Морозинська, Н. Раковська та С. Шевчук. Корисну працю проробили й чоловіки, що їх жінок поведло змобілізувати, а серед них невідомий інж. Р. Трешневський, мистецтв. М. Вайль, проф. Ю. Яремків, інж. В. Козуб та ін.

Виставка використала переважно зразки народних вишивок. Належно представлено було також писане мистецтво й різьба в дереві. Зате кераміка виглядала значно бідніше, — очевидний наслідок небезпечної мандрівки з Ватикану в центр Америки, під час якої насамперед знищилися не тільки матеріали нашої кераміки. Низка образів відомих мистців була підібрана внаслідок зображення українських типів, краєвидів, будівель тощо.

Усі ці предмети, — власність місцевих панів, що радо відгукнулися на запитання Комітету й дали на виставку цінні експонати. Виставили свої речі: п. С. Берик, Л. Водар, О. Войчук, І. Виницька, І. Галуцька, Л. Гладка, Я. Данилович, С. Діба, Д. Добинський, О. Загородня, Ю. Котомбас, Л. Мельник, О. Німольович, В. Поліський, Г. Попель, О. Руденська, М. Станішча, М. Тессаровська, О. Чепельська.

Окремий ефективний столик влаштувала крамниця "Дістор". П. Власник, п. Личинський, провадить мистецтвий відділ, з якого частину дав на виставку.

Офіційне відкриття виставки відбулося 15 липня й було сподушене не тільки з американською кавою, але й з українськими співами (п. О. Войчук, М. Водар, Ю. Олійник). Присутнювали дівчата з народних строїв.

Виставка, а відтак і нагоди виставки, програма, розширилися між відвідувачами. У програмі, окрім пояснень до виставки й світлин експонатів, є начерк історії України.

І. К.

КНИЖКА І ЧАСОПИС — НАЙНЕОВІДНІШІ РІЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

НЕ ЗАБУДЬТЕ НАБУТИ ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ

НОВУ ПОЧАТКОВУ ЧИТАНКУ

І. ШАВЦЬ

Ця, багато ілюстрована, книжка приєдосована зокрема для навчання української грамоти дітей, що вчать в англійських школах. Книжка в твердій оправі.

Ціна тільки \$1.40.

Замовляйте в "Свободі":

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Т-ва "Свобода", відділ 388, відбулися в невідомо, 8-го серпня, о год. 1-й полов. в У. Н. Домі. Проситись членів прийти на збори та вирішити належні акції. — Я. Дядичка, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори В-ва св. Василія, відділ 384, відбулися в невідомо, 8-го серпня, в У. Н. Домі (1st Сейд), о год. 2-й полов. Програма зборів як у юніа. О закінченні справи до політичного, тому у часті усіх членів кожна по-бачана. — Я. Кравчук, секр.

ПОНІСТАВІ, О. — Вр. св. І. Христителя, відділ 230, поведомля своїх членів, що місячні збори відбулися 8-го серпня в своїй залі, 914 Франклін Еве, о год. 2:30 полов. Проситись всіх членів явитися, бо маємо багато справ до вирішення, як справа нашого пісника, справа 60-літнього юніа, що має відбутися з цілого Огайо стейту в Клівленді. Присутність є кожен. — І. Павловський, секр.

МІКІЗ РАКС, ПА. — Місячні збори Вр. св. Володимирів, відділ 91, відбулися в невідомо, 8-го серпня, о год. 12-й полов. в У. Н. Домі. Проситись всіх членів прийти, бо є важні справи до політичного. — Д. Андрейчик, рек. секр.

БОФАЛО, Н. Н. — Т-во ім. І. Франка, відділ 299, поведомля своїх членів, що секретарем на місце бл. п. Івана Сидоронича вибрано Степана Сидоронича. У всіх відділових справах просимо звертатися на адресу нового секретаря: Stephen Sydorowicz, 35 Salem St., Buffalo 20, NY

ПІКАГО, ІЛ. — Т-во ім. Т. Шевченка, відділ 176, скликає ширший сходина на день 4-го серпня, в середу, о год. 7-й веч., в аудиторії св. Петра і Павла, при 91 вул. І. Евалла, на яких буде з'їзд делегатів з 23 конвенції УНСОУ, а також інші важні справи до політичного. Проситись усіх членів прийти. — Управа.

Посмертні Згадки

ТЕОДОР ГРЕЧКОС, довголітній член Вр. св. Михайла, відділ 121 У. Н. Союзу в Ром, Н. Н., помер 17-го липня 1954 р. Похований в невідомо, 1893 року в с. Новосілка, пов. Півдний, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив 1925 р. Похований в невідомо, 2-го липня, 4-го веч., в аудиторії св. Петра і Павла, при 91 вул. І. Евалла, на яких буде з'їзд делегатів з 23 конвенції УНСОУ, а також інші важні справи до політичного. Проситись усіх членів прийти. — Управа.

ЮЛІАННА ВОНТОВИЧ, членка

292 відділ У. Н. Союзу в Ді-троїт, Мич., померла 20-го липня 1954 р. Похована в невідомо, в Брукліні, Н. Н. До У. Н. Союзу належала з юних літ. Була активна в укр. громадській діяльності. Заміжня у великому горю старших родичів. — В. І. П.!

О. Гадз, секр.

ЮЛІАННА ВОНТОВИЧ, членка

292 відділ У. Н. Союзу в Ді-троїт, Мич., померла 20-го липня 1954 р. Похована в невідомо, в Брукліні, Н. Н. До У. Н. Союзу належала з юних літ. Була активна в укр. громадській діяльності. Заміжня у великому горю старших родичів. — В. І. П.!

О. Гадз, секр.

З КНИГАРНІ "СВОБОДА"

МОЖНА ВИПИСАТИ

ЦІКАВІ КНИЖКИ

Софія Парфаноу:

1. "ІННІ ДНІ", — новелі й зариски, — ціна 80 ц.

2. "У КИШОХ І 1940 РОКУ", — ціна 75 центів.

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНИНА — бойові оповідання — ціна 50 центів.

Замовляйте:

"СВОБОДА"

P. O. Box 346,

Jersey City 3, N. J.

Замовляйте в "Свободі". Ціна

трих книг у повільній формі — \$48.00.